

leşiminde yeniden teşkili gereken 12 numaralı Geçici Komisyonumuzun 12 . 5 . 1971 tarihli toplantısında teklif sahibi ve ilgili bakanlıklar temsilcilerinin iştirakiyle görüşülmüş. İçtüzüğün 42 nci maddesi gereğince mevcudun ittifakiyle tekabbül edilmiş ve 13 . 5 . 1971 tarihli ve 2 numaralı İkarariyle Yüce Meclîse sevk olunmuştur.

Millet Meclisinin 1 . 7 . 1971 tarihli 123 nci Birleşiminde bâzı değişikliklerle kabul edilerek Cumhuriyet Senatosuna sevk olunan mezkûr teklifin Cumhuriyet Senatosunca 1, 10, 11, 16, 23, 24, 25, 26 ve 27 nci geçici 3 nci maddelerinde bâzı değişiklikler yapıldığından ve yeni bir geçici 3 nci madde ilâve olunduğundan Anayasamızın 92 nci maddesi gereğince Geçici Komisyonumuza gelmiş ve değişikliklerin ve ilâvenin benimsenip benimsenmemesi hakkında yapılan müzakereler neticesi :

Teklifin 1, 11, 16, 23, 24, 25, 26 ve 27 nci maddelerinde Cumhuriyet Senatosunca yapılan değişiklik Komisyonumuzca benimsenmiştir.

Teklifin 10 ncu maddesinde Cumhuriyet Senatosunca yapılan değişikle; Tarım Bakanlığının inhasıyla Bakanlar Kurulunca atanan bir üye, çay üreticileri yardımlaşma kooperatiflerinin kurucuları, kooperatifler birliğinin kendi aralarından seçecekleri iki üye, Türkiye Ziraat Odaları Birliğinin seçeceği bir üye ile birlikte üye adedi 6 olan 9 a çıkarılmakta olup Millet Meclisinin kabul ettiği 10 ncu maddenin (d) fıkrasında yazılı bir işçi üye hiç kaale alınmadığından Yönetim Kurulundan çıkarılmış bulunmaktadır. Bu ise bir anakanun olan 440 sayılı İktisadi Devlet Teşekkülleriyle müesseseleri ve iştirakleri hakkındaki Kanunun 8 nci maddesine aykırıdır ve teklifte olduğu gibi Yönetim Kurulu üye adedi 6 dır. İlgili bakanlıklarca hazırlanıp Millet Meclisine sevk olunan yirmiyi müteccaviz İktisadi Devlet Teşekkülleri Kuruluş kanunlarında yönetim kurulları protatibolarak üye adedi 6 dır. Keza çay üreticilerinin aynı zamanda Türkiye Ziraat Odalarının da üyesi buldukları göz önüne alındığında aynı teşkilattan 3 üye seçilmesi gibi mahzurlu bir durum ortaya çıkaracağından ve Hazineye de bu yüzden yılda 300 - 400 bin lira gibi malî bir külfet yükliyeceğinden Cumhuriyet Senatosunca yapılan değişiklik Komisyonumuzca benimsenmiştir.

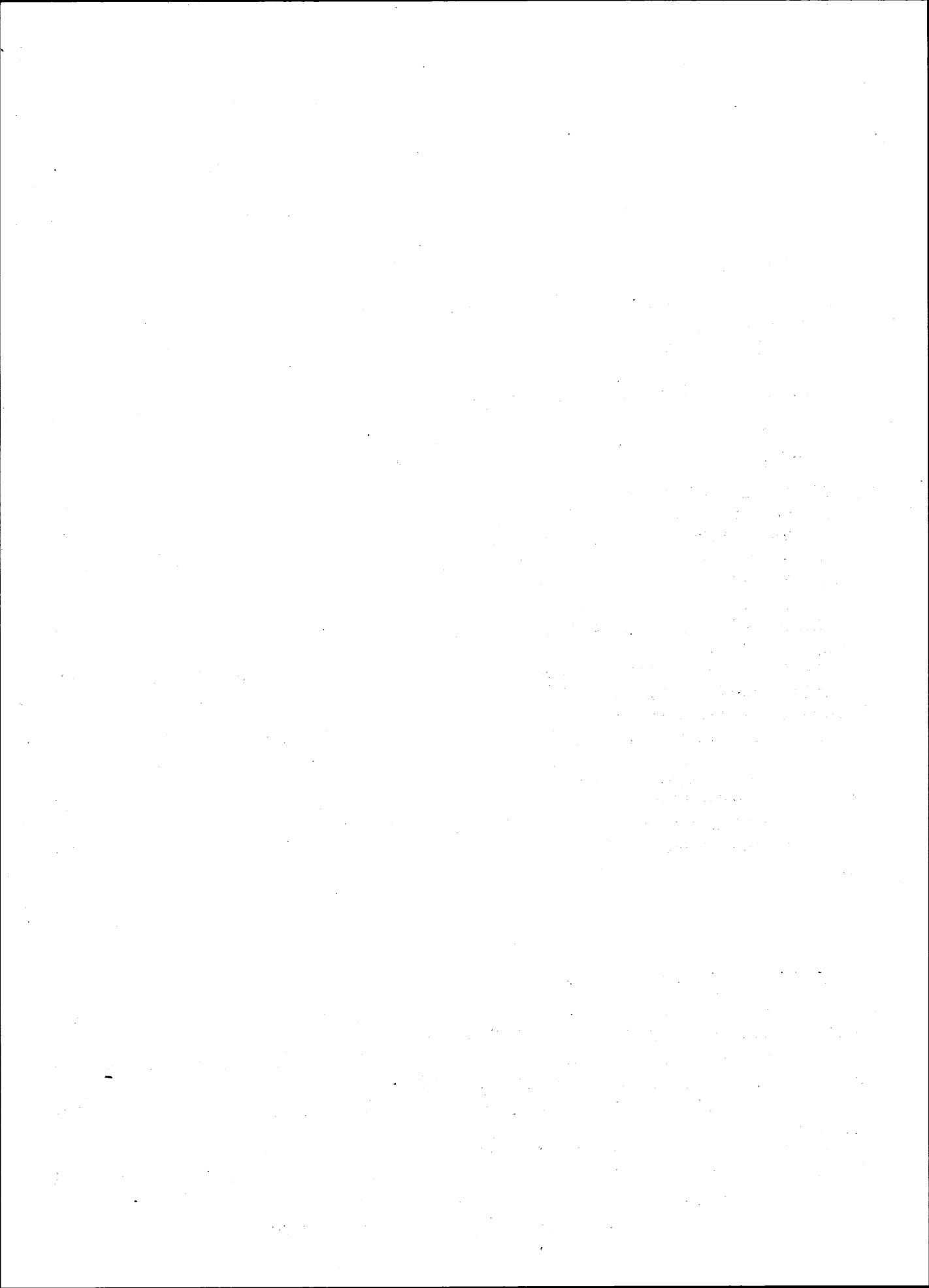
Millet Meclisinin kabul ettiği geçici 3 nci madde Cumhuriyet Senatosunca geçici 4 nci madde olarak kabul edilmiş ve üzerinde Cumhuriyet Senatosunca yapılan değişiklik bâzı tereddütlere yol açacağı ve müstahsılı müşkül vaziyette bırakacağından Geçici Komisyonumuzca kabul edilmemiştir.

Cumhuriyet Senatosunca metne ilâve olunan geçici 3 nci madde ile halen Tarım Bakanlığına bağlı bulunan Rize Çay Araştırma Enstitüsü bütün menkul ve gayrimenkul malları ve ücret ve emeklilik gibi özlük hakları saklı kalmak üzere bütün personeli ile Çay Kurumuna devredileceği hükme bağlanmıştı. Oysa ki Rize Çay Araştırma Enstitüsü yalnızca çay ile iştigal etmediğinden, mandalin, elma, armut gibi meyva ağaçlarının ıslahı, üretimlerinin çoğaltılması ve toprağın verimliliğinin artırılması gibi işlerle de uğraşmakta bulunduğundan Çay Kurumuna devri uygun görülmemiş Cumhuriyet Senatosunca yapılan ilâve bu yüzden Geçici Komisyonumuzca kabul edilmemiştir.

Genel Kurulun tasviplerine arz edilmek ve öncelik ve ivedilikle görüşülmek üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile sunulur.

Başkan Diyarbakır <i>S. Savaş</i>	Sözcü Trabzon <i>A. R. Uzun</i>	Kâtip Edirne <i>V. Gülkan</i>	Bolu <i>H. İ. Çop</i>
Burdur Söz hakkım mahfuzdur <i>N. Yavuzkan</i>	Erzurum <i>R. Danışman</i>	Kırklareli <i>F. Çarıkçı</i>	İmzada bulunamadı Trabzon Söz hakkım vardır <i>A. Şener</i>

Zonguldak
K. Nedimoğlu

MİLLET MECLİSİNİN KABUL ETTİĞİ METİN

Çay Kurumu kanunu teklifi

BÖLÜM - I

Genel hükümler

Hukukî bünye :

MADDE 1. — Bu kanunla; Çay Kurumu adında, tüzel kişiliğe sahip, faaliyetlerinde özerk ve sorumluluğu sermayesiyle sınırlı bir iktisadi Devlet Teşekkülü kurulmuştur.

Teşekkül; bu kanunla, 440 sayılı Kanuna ve sözü geçen kanunların saklı tuttuğu hususlar dışında özel hukuk hükümlerine tabidir.

Merkezi Ankara'dadır. İlgili olduğu Bakanlık Gümrük ve Tekel Bakanlığıdır.

Yönetim Kurulu

Kuruluş :

MADDE 10. — Çay Kurumunun Yönetim Kurulu :

- a) Genel Müdürlüğe iki Genel Müdür yardımcısı,
- b) Maliye Bakanlığının inhasıyla Bakanlar Kurulu tarafından atanan bir üye,
- c) Gümrük ve Tekel Bakanlığının inhasıyla Bakanlar Kurulu tarafından atanan bir üye,
- d) Bir işçi üye,

Olmak üzere 9 kişiden müteşekkildir. Yönetim Kurulunun başkanı Genel Müdürdür.

Kurum başkan ve üyelerinin nitelikleri hakkında 440 sayılı Kanun ve tüzüğü hükümleri uygulanır.

Genel Müdür dâhil, teşekkül bünyesinden Yönetim Kuruluna katılacaklarla, ilgili bakanlıkca inha edilecek üyenin, teşekkülün faaliyet konularıyla ilgili çeşitli ihtisas kollarının gerektirdiği bilgi ve tecrübeye sahip kimselerin bir kurulda toplanması esas ve ilkesine göre;

Maliye Bakanlığınca inha edilecek üyenin ise, teşekküle tahsis olunan sermayenin en verimli şekilde işletilmesini sağlayacak malî, iktisadi bilgi ve tecrübelerine sahip bulunması şarttır.

Genel Müdürlüğe, teşekkül bünyesinden Yönetim Kuruluna katılacak üyeler, tâyinlerdeki usule göre değiştirilebilirler. Bunların dışında kalan üyelerin hizmet süreleri üç yıl olup, sürelerini dolduranlar tekrar atanabilirler. Niteliklerini yitirenler atanmalarındaki usule göre süreleri dolmadan da değiştirilebilirler. Bunların yerlerine getirilenler değiştirilen üyenin süresini tamamlarlar.

Yönetim Kurulunun görev ve yetkileri :

MADDE 11. — Çay Kurumunun en yüksek seviyede yönetme ve karar alma organı olan Yönetim Kurulunun başlıca görev ve yetkileri şunlardır :

1. Kalkınma plânlarına ve yıllık programlara uygun olarak genel müdürlükçe hazırlanacak uzun vâdeli ve yıllık yatırım ve finansman programlarını karara bağlamak,
2. İlgili bakanlığın onaylanmasına sunulacak tamamlama yatırımları hakkında teklifte bulunmak,
3. İdame ve yenileme yatırımları hakkında karar vermek,
4. Yatırım ve finansman programlarında yıl içinde yapılacak değişiklikleri incelemek, gerekli kararları alarak ilgili mercilere teklifte bulunmak,

CUMHURİYET SENATOSUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

Çay Kurumu Kanunu

BÖLÜM - I

Genel hükümler

Hukukî bünye :

MADDE 1. — Bu kanunla; Çay Kurumu adında, tüzel kişiliğe sahip, faaliyetlerinde özerk ve sorumluluğu sermayesiyle sınırlı bir İktisadi Devlet Teşekkülü kurulmuştur.

Teşekkül; bu kanunla, 440 sayılı Kanuna ve sözü geçen kanunların hakkı tuttuğu hususlar dışında özel hukuk hükümlerine tabidir.

Merkezi Rize'dedir. İlgili olduğu Bakanlık Gümrük ve Tekel Bakanlığıdır.

Yönetim Kurulu

Kuruluş :

MADDE 10. — Çay Kurumunun Yönetim Kurulu :

- a) Genel Müdürle iki Genel Müdür Yardımcısı,
 - b) Maliye Bakanlığının inhasıyla Bakanlar Kurulu tarafından atanan bir üye,
 - c) Gümrük ve Tekel Bakanlığının inhasıyla Bakanlar Kurulu tarafından atanan bir üye,
 - d) Tarım Bakanlığının inhasıyla Bakanlar Kurulu tarafından atanan bir üye,
 - e) Çay üreticileri yardımlaşma kooperatiflerinin kuracakları, kooperatifler birliğinin kendi aralarından seçecekleri iki üye,
 - f) Türkiye Ziraat Odaları Birliğinin seçeceği bir üye,
- Olmak üzere 9 kişiden müteşekkildir. Yönetim Kurulunun başkanı Genel Müdürdür.
Kurum başkan ve üyelerinin nitelikleri hakkın da 440 sayılı Kanun ve tüzüğü hükümleri uygulanır.

Genel Müdür dâhil, teşekkül bünyesinden Yönetim Kuruluna katılacaklarla, ilgili bakanlıklarca inha edilecek üyelerin, teşekkülün faaliyet konularıyla ilgili çeşitli ihtisas kollarının gerektirdiği bilgi ve tecrübeye sahip kimselerin bir kurulda toplanması esas ve ilkesine göre;

Maliye Bakanlığınca inha edilecek üyenin ise, teşekküle tahsis olunan sermayenin en verimli şekilde işletilmesini sağlayacak malî, iktisadi bilgi ve tecrübelerine sahip bulunması şarttır.

Genel Müdürle, teşekkül bünyesinden Yönetim Kuruluna katılacak üyeler, atanmalarındaki usule göre değiştirilebilirler. Bunların dışında kalan üyelerin hizmet süreleri üç yıl olup, sürelerini dolduranlar tekrar atanabilirler. Niteliklerini yitirenler atanmalarındaki usule göre süreleri dolmadan da değiştirilebilirler. Bunların yerlerine getirilenler değiştirilen üyenin süresini tamam-larlar.

Yönetim Kurulunun görev ve yetkileri :

MADDE 11. — Çay Kurumunun en yüksek seviyede yönetme ve karar alma organı olan Yönetim Kurulunun başlıca görev ve yetkileri şunlardır :

1. Kalkınma plânlarına ve yıllık programlara uygun olarak genel müdürlükçe hazırlanacak uzun vâdeli ve yıllık yatırım ve finansman programlarını karara bağlamak,
2. İlgili bakanlığın onaylanmasına sunulacak tamamlama yatırımları hakkında teklifte bulunmak,
3. İdame ve yenileme yatırımları hakkında karar vermek,
4. Yatırım ve finansman programlarında yıl içinde yapılacak değişiklikleri incelemek, gerekli kararları alarak ilgili mercilere teklifte bulunmak,

Millet Meclisinin kabul ettiği metin

5. Teşekkül ve müesseselerinin işletme bütçe ve kadrolarını aynen veya değiştirerek onaylamak, ihtiyaç halinde yıl içinde gerekli değişiklikleri yapmak,

6. Teşekkül ve müesseselere ait bilançolarla netice hesaplarını tasvibederek ilgili mercilerin onayına sunmak, yıllık ve uzun vâdeli çalışma programlarına uygun olarak faaliyet raporlarını düzenlemek,

7. Bu kanun ve genel hükümlere göre ayrılması gerekli ihtiyaç ve karşılık (provizyon) miktarları ile kârın tahsis yerlerini tesbit etmek ve teklifte bulunmak,

8. Genel Müdürlük tarafından sunulacak 3 aylık faaliyet raporlarını ve bu arada teşekkül ve müesseselerin o devreye ait malî vaziyetini gösteren mizan, cetvel, teşekkülle ilgili olarak düzenlenen diğer rapor, belge ve istatistik gibi verileri inceliyerek icabında Genel Müdürlüğe gerekli direktifleri vermek,

9. Teşekkülün borçlanması için vâkı olacak teklifleri inceliyerek borçlanma şartlarını ve limitini tesbit edip Genel Müdürlüğe yetki vermek,

10. Teşekküle bağlı müesseselerin kurulması hususunda karar vermek, statülerini tesbit etmek ve gerekli hallerde değiştirmek, limited veya anonim ortaklık haline getirilmeleri için gerekli kararı alarak ilgili mercilere teklifte bulunmak,

11. a) Müesseselerin yönetim komitelerince alınan kararlardan 440 sayılı Kanunla diğer kanunlar ve tüzük hükümlerine göre yönetim kurulu kararını gerektiren konularla ilgili olanları inceliyerek karar vermek,

b) 440 sayılı Kanun ve tüzüğü uyarınca, Yönetim Kurulu onayı alınması gerekmeyen konularla ilgili olarak müesseseler yönetim komitelerince alınmış kararlardan mevzuat ve Yönetim Kurulu prensip kararlarına uygun olmıyanlar üzerinde Genel Müdürlükçe yapılacak teklifler dolaşısıyla, inceleme yaparak gerekirse kararı iptal etmek,

12. İştirakler yapılması, icabında devir veya tasfiyesi hususunda ilgili bakanlık yolu ile Bakanlar Kuruluna teklifte bulunmak,

13. Teşekkül ve müesseselerin faaliyet konularına giren yeni teşebbüsler üzerinde incelemelerde bulunmak, kuruluş halindeki işletmelerin idare tarzlarını ve çalışma esaslarını tesbit etmek, bütçe ve kadrolarını onaylamak, bunlarla ilgili yatırım faaliyetlerini izlemek; bu kanunun 4 ncü maddesinde belirtilen amaca ulaşacak şekilde çalışma imkânını kaybeden ve çalıştırılmaları teşekkül veya müessesenin ana faaliyet konuları bakımından zorunlu olmıyan işletmelerin kapatılmasına karar verme, elden çıkarılması gereken işletmeler hakkında Bakanlık yolu ile Bakanlar Kuruluna teklifte bulunmak,

14. Yurt içinde ve dışında acentalık, muhabirlik ve mümessillik gibi işyerleri açma ve kapamaya karar vermek ve bunların faaliyet sınırları ile yetki ve çalışma esaslarını tesbit etmek,

15. 440 sayılı Kanununun 25 nci maddesi gereğince Genel Müdürlükçe hazırlanacak personel yönetmeliğini inceliyerek Bakanlığın tasvibine sunmak, teşekkül, müessese ve işletmeler personelinin görev, sorumluluk ve yetki sınırlarını belirten çalışma esasları yönetmeliği ile diğer yönetmeliklerini inceleyip onaylamak,

16. Teşekkül ve müesseselerinin işleri icabı gayrimenkuller üzerinde aynî haklar tesisi, kaldırılması veya değiştirilmesi mahiyetindeki tasarruflar hakkında karar vermek,

17. 440 sayılı Kanununun 24 ncü maddesinin 2 nci ve 4 ncü fıkraları hükmü saklı kalmak üzere teşekkül ve müesseselerinin mal ve hizmet fiyatları ile yönetmeliğe göre belirtilecek yaş çay yaprağı alım fiyatlarını tesbit etmek,

18. Dâva açmak, teşekkül ve müesseselerin leh ve aleyhindeki dâvaları teşekkül ve müesseseler için menfaat mülâhaza edildiği takdirde sulh ve tahkim yoluyla halletmek, dâvadan vazgeçmek, dâvayı takip veya temyiz etmemek hususlarında karar vermek,

19. Tahsilî mümkün olmıyan alacakların silinmesine karar vermek,

Cumhuriyet Senatosunun kabul ettiği metin

5. Teşekkül ve müesseselerinin işletme bütçe ve kadrolarını aynen veya değiştirerek onaylamak, ihtiyaç halinde yıl içinde gerekli değişiklikleri yapmak,

6. Teşekkül ve müesseselere ait bilâncolarla netice hesaplarını tasvibederek ilgili mercilerin onayına sunmak, yıllık ve uzun vâdeli çalışma programlarına uygun olarak faaliyet raporlarını düzenlemek,

7. Bu kanun ve genel hükümlere göre ayrılması gerekli ihtiyaç ve karşılık (provizyon) miktarları ile kârın tahsis yerlerini tesbit etmek ve teklifte bulunmak,

8. Genel Müdürlük tarafından sunulacak 3 aylık faaliyet raporlarını ve bu arada teşekkül ve müesseselerin o devreye ait malî vaziyetini gösteren mizan, cetvel, teşekkülle ilgili olarak düzenlenen diğer rapor, belge ve istatistik gibi verileri inceliyerek icabında Genel Müdürlüğe gerekli direktifleri vermek,

9. Teşekkülün borçlanması için vâkı olacak teklifleri inceliyerek borçlanma şartlarını ve limitini tesbit edip Genel Müdürlüğe yetki vermek,

10. Teşekküle bağlı müesseselerin kurulması hususunda karar vermek, statülerini tesbit etmek ve gerekli hallerde değiştirmek, limited veya anonim ortaklık haline getirilmeleri için gerekli kararı alarak ilgili mercilere teklifte bulunmak,

11. a) Müesseselerin yönetim komitelerince alınan kararlardan 440 sayılı Kanunla diğer kanunlar ve tüzük hükümlerine göre yönetim kurulu kararını gerektiren konularla ilgili olanları inceliyerek karar vermek,

b) 440 sayılı Kanun ve tüzüğü uyarınca, Yönetim Kurulu onayı alınması gerekmeyen konularla ilgili olarak müesseseler yönetim komitelerince alınmış kararlardan mevzuat ve Yönetim Kurulu prensip kararlarına uygun olmıyanlar üzerinde Genel Müdürlükçe yapılacak teklifler dolayısıyla, inceleme yaparak gerekirse kararı iptal etmek,

12. İştirakler yapılması, icabında devir veya tasfiyesi hususunda ilgili bakanlık yolu ile Bakanlar Kuruluna teklifte bulunmak,

13. Teşekkül ve müesseselerin faaliyet konularına giren yeni teşebbüsler üzerinde incelemelerde bulunmak, kuruluş halindeki işletmelerin idare tarzlarını ve çalışma esaslarını tesbit etmek, bütçe ve kadrolarını onaylamak, bunlarla ilgili yatırım faaliyetlerini izlemek; bu kanunun 4 nci maddesinde belirtilen amaca ulaşacak şekilde çalışma imkânını kaybeden ve çalıştırılmaları teşekkül veya müessesenin anafaaliyet konuları bakımından zorunlu olmıyan işletmelerin kapatılmasına karar verme, elden çıkarılması gereken işletmeler hakkında Bakanlık yolu ile Bakanlar Kuruluna teklifte bulunmak,

14. Çay çalışmaları ve araştırmaları ile ilgili kuruluşlar arasında tekerrürleri önlemek için gerekli koordinasyonu sağlamak,

15. Yurt içinde şube ve yurt içinde ve dışında acentalık, muhabirlik ve mümessillik gibi işyerleri açma ve kapamaya karar vermek ve bunların faaliyet sınırları ile yetki ve çalışma esaslarını tesbit etmek,

16. 440 sayılı Kanununun 25 nci maddesi gereğince Genel Müdürlükçe hazırlanacak personeli yönetmeliğini inceliyerek Bakanlığın tasvibine sunmak, teşekkül, müessese ve işletmeler personelinin görev, sorumluluk ve yetki sınırlarını belirten çalışma esasları yönetmeliği ile diğer yönetmeliklerini inceleyip onaylamak,

17. Teşekkül ve müesseselerinin işleri icabı gayrimenkuller üzerinde aynı haklar tesisi, kaldırılması veya değiştirilmesi mahiyetindeki tasarruflar hakkında karar vermek,

18. 440 sayılı Kanununun 24 nci maddesinin 2 nci ve 4 nci fıkraları hükmü saklı kalmak üzere teşekkül ve müesseselerinin mal ve hizmet fiyatları ile yönetmeliğe göre belirtilecek yaş çay yaprağı alım fiyatlarını tesbit etmek,

19. Dâva açmak, teşekkül ve müesseselerin leh ve aleyhindeki dâvaları teşekkül ve müesseseler için menfaat mülâhaza edildiği takdirde sulh ve tahkim yoluyla halletmek, dâvadan vazgeçmek, dâvayı takip veya temyiz etmemek hususlarında karar vermek,

Millet Meclisinin kabul ettiği metin

20. Teşekkül ve müesseselerin alım, satım ve ihale işlerinin tabi olacağı genel prensipleri ve çeşitli kademelerde kullanılacak yetki limitlerini yönetmelikle tesbit etmek,

21. Teşekkül genel giderlerinden teşekkül ve müesseselerin her birine düşen hisselerin dağıtımını esaslarını tesbit etmek,

22. Teşekkül ve müesseselerinin ürettikleri mal ve hizmetlerle ilgili fuar ve sergilere iştirak etmek konularında karar vermek,

23. a) Teşekkül personelini atamak, gerektiğinde bu yetkiyi kısmen alt kademelere devretmek,

b) Müessese müdürleri ile yardımcılarını atamak ve müessese idarecileri arasında yönetim komitesine katılacakları seçmek,

24. Teşekkül ve müesseselerinin tüzel kişilikleri adına imza atmaya yetkili olanları, genel müdürlüğün teklifi üzerine tesbit ve bu yetkinin derecesini tayin etmek,

25. 440 sayılı Kanunun 32 nci maddesinde sözü geçen yasak ek görevleri dışında kalan profesörlük, öğretmenlik görevlerinde çalışacaklarla ek görev olarak teşekkül iştiraklerinden yalnız birinin idare meclisinde, murakıplığında veya tasfiye memurluğunda bulunacaklar hakkında muvafakat veya karar vermek,

26. 440 sayılı Kanunun 30 ncu maddesi uyarınca teşekkül ve müesseseler personeline verilecek yıllık ve olağanüstü ikramiyeler hakkında Bakanlığa teklifte bulunmak,

27. 440 sayılı Kanunun 30 ncu maddesi gereğince görevlerinde olağanüstü gayret göstermek suretiyle emsallerinden üstün iş yapan, üstün veya teknik bir bilgiye dayanan şahsi gayret ve teşebbüsleri sayesinde kurumun giderlerinde önemli tasarruflar sağlıyanlara kârlılık veya verimliliği artıranlara veya işletme faaliyetlerine yararlı buluş getirenlere, genel bir zararın, felâket ve tehlikenin önlenmesi veya genel bir faydanın sağlanması için hayatlarını tehlikeye koyarak çalışanlara verilecek ödüller hakkında Bakanlığa teklifte bulunmak,

27. Bakanlar Kurulu kararıyla atananların görevlerinden doğan hususlardan dolayı haklarında kanuni kovuşturma yapılması gerektiği hallerde durumu bakanlığa intikal ettirmek,

28. Bu kanunla diğer kanun ve tüzükler tarafından verilmiş görevleri yapmak,

29. Bu maddede yazılı olanlar dışında yönetim kurulu kararına bağlanması kurulca uygun görülen konularla, yönetmeliklerde yönetim kurulu kararı alınması belirtilen hususlar hakkında karar almak.

Yönetim kurulu, bu maddenin 18, 19 ve 22 nci bendlerinde yazılı hususlarda genel müdürle müessese müdürlerine kademeli olarak yetki verilmesini kararlaştırabilir.

Genel Müdür Yardımcıları :

Atanma :

MADDE 16. — Teşekkülde, Genel Müdüre işlerinde yardım etmek üzere (2) Genel Müdür Yardımcısı bulunur.

Bunlar 440 sayılı Kanunun 10 ncu maddesi uyarınca Gümrük ve Tekel Bakanının inhası üzerine Bakanlar Kurulu kararı ile atanırlar.

MADDE 23. — Kurumun merkez teşkilâtı ile bu teşkilâta bağlı olarak açacağı her türlü işletme ve fabrikalarda, işlerin icaplarından olarak normal çalışma günü ve saatleri dışında devam etmesi zaruri görülen işler için teknik personel ve memurlardan fazla çalıştırılanlara, idare meclisince hazırlanacak Gümrük ve Tekel Bakanlığınca tasvibolunacak işletmecilik esasları dâhilinde fazla mesai ücreti verilebilir.

Cumhuriyet Senatosunun kabul ettiği metin

20. Tahsili mümkün olmayan alacakların silinmesine karar vermek,
 21. Teşekkül ve müesseselerin alım, satım ve ihale işlerinin tabi olacağı genel prensipleri ve çeşitli kademelerce kullanabilecek yetki limitlerini yönetmelikle tesbit etmek,
 22. Teşekkül genel giderlerinden teşekkül ve müesseselerin her birine düşen hisselerin dağıtım esaslarını tesbit etmek,
 23. Teşekkül ve müesseselerin ürettikleri mal ve hizmetlerle ilgili fuar ve sergilere iştirak etmek konularında karar vermek,
 24. a) Teşekkül personelini atamak, gerektiğinde bu yetkiyi kısmen alt kademelere devretmek,
b) Müessese müdürleri ile yardımcılarını atamak ve müessese idarecileri arasında yönetim komitesine katılacakları seçmek,
 25. Teşekkül ve müesseselerinin tüzel kişilikleri adına imza atmaya yetkili olanları, genel müdürlüğün teklifi üzerine tesbit ve bu yetkinin derecesini tâyin etmek,
 26. 440 sayılı Kanunun 32 nci maddesinde sözü geçen yasak iş ve hizmet görevleri dışında kalan üniversite ve yüksek kurumlar profesörlük ve öğretmenlik, orta dereceli okullarda ve bu okullara bağlı birlik ve kurumlar tarafından açılacak kurslarda öğretmenlik görevlerinde ders görevi verilecekler, teşekkül iştiraklerinden yalnız birinin idare meclisinde, murakıplığında veya tasfiye memurluğunda bulunacaklar hakkında muvafakat veya karar vermek,
 27. 440 sayılı Kanunun 30 ncu maddesi gereğince görevlerinde olağanüstü gayret göstermek suretiyle emsallerinden üstün iş yapan, üstün veya teknik bir bilgiye dayanan şahsi gayret ve teşebbüsleri sayesinde kurumun giderlerinde önemli tasarruflar sağlıyanlara kârlılık veya verimliliği artıranlara veya işletme faaliyetlerine yararlı buluş getirenlere, genel bir zararın, felâket ve tehlikenin önlenmesi veya genel bir faydanan sağlanması için hayatlarını tehlikeye koyarak çalışanlara verilecek ödüller hakkında Bakanlığa teklifte bulunmak,
 28. Bakanlar Kurulu kararıyla atananların görevlerinden doğan hususlardan dolayı haklarında kanuni kovuşturma yapılması gerektiği hallerde durumu bakanlığa intikal ettirmek,
 29. Bu kanunla diğer kanun ve tüzükler tarafından verilmiş görevleri yapmak,
 30. Bu maddede yazılı olanlar dışında yönetim kurulu kararına bağlanması kurulca uygun görülen konularla, yönetmeliklerde yönetim kurulu kararı alınması belirtilen hususlar hakkında karar almak.
- Yönetim kurulu, bu maddenin 19, 20, ve 23 ncü bentlerinde yazılı hususlarda genel müdürle müessese müdürlerine kademeli olarak yetki verilmesini kararlaştırabilir.

Genel Müdür Yardımcıları :

Atanma :

MADDE 16. — Teşekkülde, Genel Müdüre işlerinde yardım etmek üzere (2) Genel Müdür Yardımcısı bulunur.

Bunlar 440 sayılı Kanunun 10 ncu maddesi uyarınca Gümrük ve Tekel Bakanının inhası üzerine Bakanlar Kurulu kararı ile atanırlar.

Genel Müdür yardımcılarında birinin ziraat yüksek mühendisi olması şarttır.

Fazla mesai :

MADDE 23. — Kurumun merkez teşkilâtı ile bu teşkilâta bağlı olarak açacağı her türlü işletme ve fabrikalarda, işlerin icaplarından olarak normal çalışma günü ve saatleri dışında devam etmesi zaruri görülen işler için teknik personel ve memurlardan fazla çalıştırılanlara 657 sayılı Kanun hükümlerine uygun olarak Bakanlar Kurulu kararınca fazla mesai ücreti verilebilir.

Millet Meclisinin kabul ettiği metin

MADDE 24. — Yaş çay yapraklarının alım fiyatları, tüzükte belirtilecek esaslara göre, yönetim kurulu tarafından tesbit olunur ve bu fiyatlar Gümrük ve Tekel Bakanının teklifi ve Bakanlar Kurulunun kararı ile yürürlüğe girer.

MADDE 25. — Çay bahçesi kuracaklar Çay İşletmeleri Kurumundan ruhsatname almak mecburiyetindedirler.

Ruhsatname almadan çay bahçesi kuranlar, Genel Müdürlükçe tesbit edilecek teknik ve fennî esaslara uymayanlar ve bunlara aykırı harekette bulunanlar 100 liradan 500 liraya kadar ağır para cezası ile cezalandırılırlar.

Bu bahçelerin mahsulleri hiçbir suretle teşekkülce satınalamazlar.

Ruhsatsız çay bahçesi kurmuş olanların çay bahçeleri masrafları kendilerine aidolmak üzere söktürülür.

MADDE 26. — 4223 sayılı Kahve ve Çay İhisarı Kanununun 1 nci maddesindeki çay hakkındaki mevcudolan çay ihisarı teşekkül tarafından işletilir ve yürütülür.

3788 sayılı Kanunun 2 nci maddesinde belirtilen ruhsat teşekkül tarafından verilir. Teşekkül ruhsat sahibi üretici ile bir mukavele akdeder. Teşekkül ancak ruhsat sahibi ve mukaveleli üreticinin çayını satınalabilir. 5433 sayılı Devlet Üretim Çiftlikleri Genel Müdürlüğü, görev ve kuruluş Kanununun geçici 2 nci maddesinin ikinci fıkrası gereğince Tekel Genel Müdürlüğüne devredilmiş diğer görev ve yetkiler teşekküle geçer.

MADDE 27. — Ziraat Bankası tarafından bahçe sahiplerine ikraz edilen para ve bahçe sahiplerinin gübre borçları bunların teşekküle satacakları aynı tesisin yaş çay mahsulü bedelinden keşilmek suretiyle ödetilir. Bu konuda Ziraat Bankası ve ilgili kuruluşlar ile gerekli koordinasyon yapılır.

GEÇİCİ MADDE 3. — Bu kanunun yürürlüğe girmesinden önce Tarım Bakanlığınca kayıtlı olan çay bahçelerine bu teşekkülce hazırlanacak ruhsatnameler verilir.

Bu kanunun yürürlüğe girmesinden önce kayıt dışı olan çay bahçelerine de, tesis kredisi verilmemek kaydıyla, ruhsatname verilir. Ancak, yaptırılacak fennî araştırma ile gerekli vasıfta çay yetişmediği ve yetişmeyeceği anlaşılan kayıt dışı çay bahçelerine ruhsatname verilmez.

Yeniden çay bahçeleri kurmak isteyenlere, Çay İşletmeleri Kurumunca yapılacak teknik ve fennî tetkikattan sonra ruhsatname verilebilir.

Çay bahçeleri sahipleri, bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üçüncü ayın sonuna kadar buldukları il sınırları içindeki çay fabrikalarına birer dilekçe ile başvurarak çay bahçelerinin yer, adet ve saha miktarlarını bildirmek mecburiyetindedirler. Bu süre içinde başvurmayanlar, yeniden çay bahçeleri kurmak isteyenler hakkındaki işleme tabi olurlar.

Cumhuriyet Senatosunun kabul ettiği metin

Yaprak çay fiyatlarının ilanı :

MADDE 24. — Yaş çay yapraklarının alım, fiyatları, tüzükte belirtilecek esaslara göre, yönetim kurulu tarafından tesbit olunur ve bu fiyatlar Gümrük ve Tekel Bakanının teklifi ve Bakanlar Kurulunun kararı ile yürürlüğe girer.

Çay bahçesi kurmak :

MADDE 25. — Çay bahçesi kuracaklar Çay Kurumundan ruhsatname almak mecburiyetindedirler.

Ruhsatname almadan çay bahçesi kuranlar, Genel Müdürlükçe tesbit edilecek teknik ve fennî esaslara uymayanlar ve bunlara aykırı harekette bulunanlar 100 liradan 500 liraya kadar ağır para cezası ile cezalandırılırlar.

Bu bahçelerin mahsülleri hiçbir suretle teşekkülce satınalınamazlar.

Ruhsatsız çay bahçesi kurmuş olanların çay bahçeleri masrafları kendilerine aidolmak üzere söktürülür.

Çeşitli görev ve yetkilerin Kuruma intikali :

MADDE 26. — 4223 sayılı Kahve ve Çay İhisarı Kanununun 1 nci maddesindeki çay hakkındaki mevcudolan çay ihisarı teşekkül tarafından işletilir ve yürütülür.

3788 sayılı Kanunun 2 nci maddesinde belirtilen ruhsat teşekkül tarafından verilir. Teşekkül ruhsat sahibi üretici ile bir mukavele akdeder. Teşekkül ancak ruhsat sahibi ve mukaveleli üreticinin çayını satınalabilir. 5433 sayılı Devlet Üretim Çiftlikleri Genel Müdürlüğü görev ve kuruluş Kanununun geçici 2 nci maddesinin ikinci fıkrası gereğince Tekel Genel Müdürlüğüne devredilmiş diğer görev ve yetkiler teşekküle geçer.

T. C. Ziraat Bankası ikrazlarının mahsubu :

MADDE 27. — T. C. Ziraat Bankası tarafından bahçe sahiplerine ikraz edilen para ve bahçe sahiplerinin gübre borçları bunların teşekküle satacakları aynı tesisin yaş çay mahsülü bedelin-den kesilmek suretiyle ödetilir. Bu konuda T. C. Ziraat Bankası ve ilgili kuruluşlar ile gerekli koordinasyon yapılır.

GEÇİCİ MADDE 3. — Halen Tarım Bakanlığına bağlı bulunan Rize Çay Araştırma Enstitüsü, bütün menkul ve gayrimenkul malları ve ücret ve emeklilik gibi özlük hakları saklı kalmak üzere bütün personeli ile (yeni bir tâyin işlemine lüzum kalmadan) Çay Kurumuna devredilmiştir.

Bu devir işlemi hiçbir vergi, resim ve harca tabi değildir. Mukayyet değerlerin bulunmaması halinde devrolunan varlıkların değerleri Maliye, Tarım ve Gümrük ve Tekel baaknlıklarından katılacak birer temsilciden kurulu bir kurul tarafından en çok 6 ay içinde tesbit olunur.

GEÇİCİ MADDE 4. — Bu kanunun yürürlüğe girmesinden önce Tarım Bakanlığınca kayıtlı olan çay bahçelerine bu teşekkülce hazırlanacak ruhsatnameler verilir.

Bu kanunun yürürlüğe girmesinden önce kayıt dışı olan çay bahçelerine de, tesis kredisi verilmemek kaydıyla, ruhsatname verilir. Ancak, yapılacak fennî araştırma ile gerekli vasıfta çay yetişmediği ve yetişmeyeceği anlaşılan kayıt dışı çay bahçelerine ruhsatname verilmez.

Millet Meclisinin kabul ettiği metin

Cumhuriyet Senatosunun kabul ettiği metin

Yeniden çay bahçeleri kurmak isteyenlere, Çay Kurumunca yapılacak teknik ve fenni tetkikattan sonra ruhsatname verilebilir.

Çay bahçeleri sahipleri, bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üçüncü ayın sonuna kadar bağlı buldukları çay fabrikalarına birer dilekçe ile başvurarak çay bahçelerinin yer, adet ve saha miktarlarını bildirmek mecburiyetindedirler. Bu süre içinde başvurmayanlar, yeniden çay bahçeleri kurmak isteyenler hakkındaki işleme tabi olurlar.

GEÇİCİ KOMİSYONUN TAVSİYELERİ

Çay Kurumu Kanunu BÖLÜM - I

Genel hükümler

Hukukî bünye :

MADDE 1. — Cumhuriyet Senatosunca yapılan değişiklik Geçici Komisyonumuzca benimsenmiştir.

Tarifler :

MADDE 2. — Kesinleşmiştir.

BÖLÜM - II

Faaliyet konuları ve amaç

Faaliyet konuları :

MADDE 3. — Kesinleşmiştir.

Amaç :

MADDE 4. — Kesinleşmiştir.

BÖLÜM - III

Malî hükümler

Sermaye :

MADDE 5. — Kesinleşmiştir.

Kârın dağıtımı ve yedek akçeler :

MADDE 6. — Kesinleşmiştir.

Hesap dönemi :

MADDE 7. — Kesinleşmiştir.

Diğer malî konular :

MADDE 8. — Kesinleşmiştir.

BÖLÜM - IV

Yönetim

Yönetim ve temsil :

MADDE 9. — Kesinleşmiştir.

Yönetim Kurulu

Kuruluş :

MADDE 10. — Cumhuriyet Senatosunca yapılan değişiklik Geçici Komisyonumuzca benimsenmemiştir.

Yönetim Kurulunun görev ve yetkileri :

MADDE 11. — Cumhuriyet Senatosunca yapılan değişiklik Geçici Komisyonumuzca benimsenmiştir.

Yönetim Kurulu sorumlulukları :

MADDE 12. — Kesinleşmiştir.

Genel müdür :

Atanma :

MADDE 13. — Kesinleşmiştir.

Genel müdürün görev ve yetkileri :

MADDE 14. — Kesinleşmiştir.

Genel müdürün sorumluluğu :

MADDE 15. — Kesinleşmiştir.

Genel müdür yardımcıları :

Atanma :

MADDE 16. — Cumhuriyet Senatosunca yapılan değişiklik Geçici Komisyonumuzca benimsenmiştir.

Görev ve yetkileri :

MADDE 17. — Kesinleşmiştir.

BÖLÜM - V

Müessese - işletme ve iştirakler

Genel hüküm :

MADDE 18. — Kesinleşmiştir.

Müessese personelinin atanmaları :

MADDE 19. — Kesinleşmiştir.

Müessese ve işletmelerin gözetimi :

MADDE 20. — Kesinleşmiştir.

BÖLÜM - VI

Çeşitli hükümler

Kadro ve personel rejimi :

Kadro :

MADDE 21. — Kesinleşmiştir.

Personel rejimi :

MADDE 22. — Kesinleşmiştir.

Fazla mesai :

MADDE 23. — Cumhuriyet Senatosunca yapılan değişiklik Geçici Komisyonumuzca benimsenmiştir.

Yaprak çay fiyatlarının ilânı :

MADDE 24. — Cumhuriyet Senatosunca yapılan değişiklik Geçici Komisyonumuzca benimsenmiştir.

Çay bahçesi kurmak :

MADDE 25. — Cumhuriyet Senatosunca yapılan değişiklik Geçici Komisyonumuzca benimsenmiştir.

Çeşitli görev ve yetkilerin kuruma intikali :

MADDE 26. — Cumhuriyet Senatosunca yapılan değişiklik Geçici Komisyonumuzca benimsenmiştir.

T. C. Ziraat Bankası ikrazlarının mahsubu :

MADDE 27. — Cumhuriyet Senatosunca yapılan değişiklik Geçici Komisyonumuzca benimsenmiştir.

Kaldırılan hükümler :

MADDE 28. — Kesinleşmiştir.

GEÇİCİ MADDE 1. — Kesinleşmiştir.

GEÇİCİ MADDE 2. — Kesinleşmiştir.

GEÇİCİ MADDE 3. — Cumhuriyet Senatosunca metne ilâve edilen geçici 3 ncü madde Komisyonumuzca benimsenmemiştir.

GEÇİCİ MADDE 4. — Millet Meclisince kabul edilen geçici 3 ncü madde Cumhuriyet Senatosunca geçici 4 ncü madde olarak değiştirilerek kabul edilmiş, olup, Komisyonumuzca benimsenmemiştir.

MADDE 29. — Kesinleşmiştir.

MADDE 30. — Kesinleşmiştir.

